

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

[Avaleht](#) > [Menetlus Riigikohtus](#) > Üldinfo

Kohtuasjade menetlemine Riigikohtus

Põhiseaduse järgi peab igapähele olema tagatud edasikaebeõigus tema kohta tehtud kohtuotsuse peale. Põhiseaduse § 24 lõikes 5 sätestatud õigus edasi kaevata kõrgemalseisvale kohtule, on vajalik kohtulahendite õigsuse kontrollimiseks. Astmeline kohtusüsteem tagab kontrolli madalama astme kohtu lahendite üle.

Eesti kolmeastmelises kohtusüsteemis ei tähenda edasikaebevõimalus aga seda, et õigusliku vaidluse lõplikuks lahendamiseks ja õigusrahu saabumiseks on vaja läbida kõik kolm kohtuastet. Vaidluse kiire lahendamise huvides peaks õigusrahu saabuma võimalikult varakult ehk esimese astme kohtu lahendiga, mitte läbi edasikaebeõiguse kasutamise. Jõustunud maa-, haldus-, ringkonna- ja Riigikohtu lahendid on õigusliku vaidluse lahendamise, täitmise ja õigusrahu saavutamise vaatenurgast samaväärsed.

Riigikohtu ülesanne on tagada järelevalve madalama astme kohtulahendite seaduslikkuse üle, ühtlustada kohtupraktikat ja arendada menetluslikes küsimustes õigust edasi. Kassatsiooniastmes ei tegele Riigikohus enam eluliste asjaolude ehk faktide tuvastamisega ja tõendite hindamisega.

Kohtute seaduse järgi otsustab Riigikohus asjade menetlusse võtmise kohtumenetluse seaduses sätestatud alusel vähemalt kolmeliikmelises koosseisus. Kassatsiooni menetlemisest keeldutakse, kui puuduvad selle menetlusse võtmise alused. Kuivõrd Riigikohus lahendab kassatsioonimenetluses üksnes õiguslikke küsimusi, on teatud eelvaliku võimalus vajalik vältimaks kassatsioonide menetlemist, milles vaidlustatakse näiteks pelgalt tõenditele antud hinnangu või faktiliste asjaolude tuvastamisega seonduvat.

Samuti tuleneb põhiseadusest, et igapähel on õigus tema kohta tehtud kohtuotsuse peale seadusega sätestatud korras edasi kaevata kõrgemalseisvale kohtule. Põhiseadus ei anna aga isikule õigust vaidlustada kohtuotsust piiramatult arv kordi. Kui Riigikohus keeldub kassatsiooni või määruskaebuse menetlusse võtmisest, siis jõustub madalama astme, nt ringkonnakohtu, lahend. Pärast kohtulahendi jõustumist ei saa seda enam vaidlustada muul viisil kui teistmismenetluses.

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/menetlus-riigikohtus/kohtuasjade-menetlemine-riigikohtus>